

**UCHWAŁA NR XXXVII/192/13
RADY MIEJSKIEJ W MIŁOSŁAWIU**

z dnia 17 grudnia 2013 r.

**w sprawie Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
dla Gminy Miłosław na rok 2014**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.) Rada Miejska w Miłosławiu uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla Gminy Miłosław na rok 2014.

Rozdział I

1. Wprowadzenie

Program zakłada kontynuację działań podjętych w latach poprzednich w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, a także podejmowanie nowych działań wynikających z potrzeb społecznych. Negatywne zjawisko społeczne, jakim jest uzależnienie od alkoholu, to główny problem, na który należy zwrócić szczególną uwagę. Niepokojącym zjawiskiem jest wzrost zagrożenia uzależnieniami wśród dzieci i młodzieży.

2. Uzależnienie a inne problemy społeczne

Uzależnienie, a zwłaszcza uzależnienie od alkoholu, to jeden z ważniejszych problemów społecznych w naszym kraju. Badania pokazują, że po bezrobociu, alkoholizm i picie przez młodzież są wymieniane jako najważniejsze problemy społeczne. Za nimi pojawia się spadek stopy życiowej, zła sytuacja mieszkaniowa, przemoc w rodzinie, przestępczość i narkomania. Wszystkie wymienione problemy są bardzo dotkliwe i destrukcyjne. Jednak problem uzależnienia jest szczególny, bo dotyczy w zasadzie wszystkich ludzi, a w sposób patologiczny dużej części naszego społeczeństwa. Uzależnienie od substancji psychoaktywnych ma jeszcze tę cechę, że występuje z innymi problemami społecznymi i często je pogłębia.

Uzależnienie jest zaliczane do chorób, pisze i mówi się o chorobie uzależnienia od alkoholu, ale także o uzależnieniu od pracy, narkotyków, internetu, seksu, hazardu itd. Gdyby głębiej się zastanowić nad tą chorobą, okazuje się, że dotyczy ona wszystkich obszarów naszego życia, tylko jej objawy, mechanizmy i skutki znacznie się od siebie różnią. Mechanizm uzależnienia ma w sobie każdy człowiek, choć rozpoznajemy je dopiero, gdy pojawiają się przykre objawy. Dlatego też o uzależnieniu możemy mówić w co najmniej dwóch perspektywach: jako o ogólnym mechanizmie patologicznym, z którym na różne sposoby boryka się każdy z nas, lub uzależnieniu od substancji psychoaktywnych, przy którym objawy są na tyle groźne, że pojmujemy je jako groźne, niebezpieczne i śmiertelne. Przy takim podejściu należałoby raczej mówić, że u alkoholika objawem uzależnienia jest picie napojów alkoholowych, u narkomana objawem jest zażywanie narkotyków, u uzależnionego od Internetu objawem jest niszczące go przesiadywanie przed komputerem, u uzależnionego od hazardu objawem jest niekontrolowane granie ze wszystkimi konsekwencjami w gry hazardowe itd.

Każde uzależnienie jest chorobą nieuleczalną, chroniczną i śmiertelną. Jej nieuleczalność polega na niemożności powrotu do kontrolowanych zachowań, które były objawem uzależnienia. Tę chorobę można jedynie powstrzymać lub trwale zaleczyć. Jej chroniczność polega na tym, że nie powstrzymywana pogłębia się i jej objawy są coraz bardziej destrukcyjne i niszczące dla chorego i jego otoczenia. Jej śmiertelność polega na przedwczesnych zgonach spowodowanych zniszczeniem organizmu przez substancję chemiczną systematycznie dostarczaną do organizmu, lub na przypadkowych zgonach w wyniku różnego rodzaju wypadków. Jest to bardzo groźna choroba, ponieważ rokowania na trwałe zalecenie sięgają 30-40% przypadków.

Omawiając uzależnienie od alkoholu, warto zwrócić uwagę na skalę zjawiska, z której wynika, że w naszym kraju jest około 1 miliona osób uzależnionych. Okazuje się, że mamy do czynienia ze swoistą epidemią.

W gminie Miłosław podobnie jak w całej Polsce ilość spożywanego alkoholu od kilku lat utrzymuje się na poziomie 8-9 litrów na jednego obywatela. W 2012 roku w gminie Miłosław mieszkańcy wydali na napoje alkoholowe około 4 202 622,00 złotych. Można się spodziewać, że straty globalne z powodu występowania problemów uzależnień w naszym mieście są od 4 do 5 razy większe od kwoty wydatkowanej przez mieszkańców na spożycie napojów alkoholowych.

3. Stan problemów alkoholowych w gminie Miłosław

Do najważniejszych problemów wynikających ze spożywania i nadużywania alkoholu w gminie Miłosław należą:

1) szkody u osób pijących

- doprowadzenie do samozniszczenia osób uzależnionych od alkoholu,
- uszkodzenie zdrowia u osób pijących,
- zakłócenie rozwoju psychofizycznego i zahamowanie możliwości kariery życiowej,

2) szkody moralne i fizyczne - przemoc domowa, zaniedbania wychowawcze i socjalne wobec dzieci, demoralizacja, stres członków rodziny, ubóstwo spowodowane często przez osoby tracące pracę na skutek picia.

Do tej grupy należą:

- współmałżonkowie, dorosłe rodzeństwo i rodzice alkoholików,
- dzieci wychowujące się w takich rodzinach,
- dorosłe dzieci alkoholików, u których występują zaburzenia związane z wychowaniem w przeszłości w rodzinie alkoholowej,

3) szkody w środowisku pracy:

- choroby i wypadki, absencja, roszczenia odszkodowawcze,
- obniżenie wydajności pracy, problemy dyscyplinarne,
- alkoholowa patologia populacji osób bezrobotnych,
- postępujące ubożenie rodziny, konieczność szukania pomocy w OPS,

4) przestępstwa i wykroczenia popełniane przez osoby nietrzeźwe - wypadki powodowane przez nietrzeźwych kierowców, kradzieże,

5) łamanie prawa związane z handlem napojami alkoholowymi - sprzedaż alkoholu osobom niepełnoletnim, nietrzeźwym, reklama i promocja alkoholu.

4. Specyfika problemów uzależnień u dzieci i młodzieży

Specyfika problemów związanych z uzależnieniem u młodocianych, a w zasadzie niebezpieczeństwo występowania tych problemów, polega głównie na szybkości rozwoju uzależnienia. Dla przykładu: u dorosłej osoby nadużywającej alkoholu choroba alkoholowa rozwija się około osiem lat, u dziecka, które zaczyna systematyczne kontakty z alkoholem w 14., 15. roku życia, pełne uzależnienie od alkoholu może rozwinąć się już po sześciu, ośmiu miesiącach.

Ta niesamowita szybkość rozwoju pełnego uzależnienia od substancji psychoaktywnych, w tym od alkoholu, u dzieci i młodzieży uwarunkowana jest głównie specyficznym, chemicznym działaniem na obszar przeżywania uczuć i emocji.

Substancje psychoaktywne działają w ten sposób, że podnoszą nasz stan przeżywania uczuć, przenoszą nas w obszary przyjemniejszych przeżyć, dają poczucie ulgi, odprężenia, poczucie siły, lepszych kontaktów z innymi, dają złudne poczucie lepszej zabawy. Dorośli system regulowania własnych uczuć i emocji mają już rozwinięty, natomiast u dzieci i młodzieży, u których naturalne systemy regulacji uczuć i emocji są dopiero w trakcie kształtowania i rozwoju, doprowadzanie do sytuacji chemicznego regulowania tej sfery jest szczególnie niebezpieczne. Chemiczne regulowanie uczuć i emocji bardzo szybko wiąże i bardzo trwale i szybko uszkadza naturalne możliwości i umiejętności radzenia sobie z uczuciami i emocjami.

Dzieci w wieku ok. 15 lat pytane, czy byłyby gotowe utrzymać abstynencję do 18. roku życia (a 98% dzieci w tym wieku już mniej lub bardziej intensywnie kontaktuje się z alkoholem), nie są w stanie podjąć takiej decyzji. Piętnastoletnie dzieci, które nie są jeszcze uzależnione od alkoholu, tak silnie są już związane z koniecznością chemicznego regulowania swoich uczuć i emocji, że nie wyobrażają sobie możliwości przeżywania niektórych sytuacji życiowych (zakończenie roku szkolnego, imieniny, dyskoteka itp.) bez użycia substancji psychoaktywnych. Jest to dramatyczny sygnał, że dzieci są uzależnione od chemicznego regulowania swoich uczuć i emocji.

Wobec narastającego trendu na picie alkoholu przez młodzież ważnym elementem tego programu są działania zmierzające do wyeliminowania tego zjawiska. W tym celu konieczne jest wdrażanie nowoczesnych programów profilaktycznych w szkołach i propagowanie zdrowego stylu życia. Ważne jest też ciągłe szkolenie kadry psychologicznej, socjoterapeutycznej, pedagogicznej i terapeutycznej dla jak najlepszej jakości prowadzonych specjalistycznych działań.

Aby program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych był rzetelnie i skutecznie realizowany oraz aby przynosił spodziewane efekty, należy wspierać instytucje realizujące zadania wynikające z programu poprzez dofinansowywanie ich działalności zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zatem prowadzenie szerokich i skutecznych działań profilaktycznych, psychoedukacyjnych, socjoterapeutycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych w gminie Miłosław jest konieczne.

Rozdział II

Główne cele Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Gminie Miłosław i metody ich osiągnięcia

5. Realizacja celów zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz organizowanie warunków umożliwiających osobom uzależnionym rozpoczęcie leczenia nastąpi poprzez:

- 1) działalność Punktów Informacyjno – Konsultacyjnych w Miłosławiu przy ul. Różowej 6 oraz w Orzechowie przy ul. Klubowej 1,
- 2) motywowanie do leczenia,
- 3) udzielanie szerokiej informacji na temat możliwości podjęcia leczenia dla osób uzależnionych,
- 4) udzielanie pierwszej pomocy dla osób uzależnionych, współuzależnionych i dotkniętych przemocą w rodzinie, zapewnienie bezpiecznego schronienia,
- 5) kierowanie na leczenie odwykowe do placówek leczenia odwykowego osób uzależnionych i stosujących przemoc,
- 6) kierowanie na leczenie obowiązkowe w sytuacjach tego wymagających,

- 7) finansowanie przez gminę kosztów sporządzania opinii przez biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia i ustalenia sposobu leczenia,
- 8) inspirowanie działalności środowisk wzajemnej pomocy dla osób uzależnionych oraz stowarzyszeń prowadzących programy profilaktyczne i naprawcze,
- 9) organizowanie szkoleń i konferencji mających na celu podnoszenie kwalifikacji i poszerzanie wiedzy w zakresie pomocy osobom i rodzinom o zaburzonych funkcjach wywoływanych nadużywaniem alkoholu,
- 10) pokrycie kosztów dojazdu na terapię dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz zwrot kosztów pobytu na maratonach terapeutycznych.

6. Realizacja celu udzielania pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy uzależnienia od alkoholu, nastąpi poprzez:

- 1) zorganizowanie pomocy psychologicznej, socjologicznej i prawnej dla rodzin osób uzależnionych i samych uzależnionych,
- 2) realizację kompleksowej opieki społeczno-prawnej we współpracy z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, służbą zdrowia, kuratorami sądowymi, punktami informacyjno – konsultacyjnymi,
- 3) organizację szkoleń w zakresie pomocy rodzinom z problemem uzależnień,
- 4) podejmowanie skutecznych interwencji prawno – administracyjnych wobec dysfunkcji rodziny powodowanych piciem alkoholu,
- 5) socjoterapię dzieci z rodzin alkoholowych,
- 6) terapię dla osób uzależnionych,

7. Realizacja zadania prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w tym prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych.

- 1) dofinansowywanie kursów i szkoleń specjalistycznych rozwijających umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych z dziećmi i młodzieżą,
- 2) działalność informacyjną i edukacyjną skierowaną do osób dorosłych,
- 3) prowadzenie lokalnych kampanii profilaktycznych, organizowanie festynów związanych z profilaktyką problemów uzależnień,
- 4) aktywny współudział w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień,
- 5) współpracę z Policją na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców,
- 6) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców w zakresie przestrzegania przepisów o sprzedaży alkoholu,
- 7) opiniowanie przez GKP i RPA wniosków o wydanie pozwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie określonym przez art. 18 ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 8) rozpowszechnianie materiałów informacyjnych (ulotek, broszur, plakatów itp.) na temat uzależnienia od alkoholu,
- 9) organizowanie dla uczniów szkół spotkań z terapeutami, Policją, osobami promującymi zdrowy styl życia,
- 10) organizację czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez dofinansowanie sportowych zajęć pozalekcyjnych, koncertów muzycznych, spektakli teatralnych, masowych imprez i innych imprez plenerowych,
- 11) prowadzenie działalności informacyjnej i kontrolnej w stosunku do przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą związaną ze sprzedażą napojów alkoholowych i papierosów,
- 12) organizowanie szkoleń w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla nauczycieli, członków komisji, radnych, sołtysów i sprzedawców wg potrzeb,

- 13) organizowanie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i rodziców (np. spektakle dotyczące uzależnień, pogadanki, wywiadówki profilaktyczne),
- 14) wspieranie merytoryczne i finansowe różnego typu kampanii i akcji o tematyce profilaktycznej,
- 15) dofinansowanie organizowanych konkursów plastycznych z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym, Programu Profilaktycznego „Z Pyskiem Bezpieczniej” i innych o tematyce profilaktycznej, turniejów i zawodów sportowych, rajdów rowerowych,
- 16) dofinansowanie zakupu żywności dla rodzin w których występuje problem alkoholowy,
- 17) podejmowanie innych działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych nie ujętych w tym programie, a które mogą się okazać niezbędne do osiągnięcia celów programu.

8. Realizacja zadania wspomagania działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych nastąpi poprzez:

- 1) wspieranie działalności Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnień,
- 2) wspieranie działalności i dofinansowanie świetlic wiejskich, m. in. przez zakup sprzętu i materiałów niezbędnych do prowadzenia w nich zajęć o tematyce profilaktycznej,
- 3) dofinansowanie półkolonii, kolonii letnich, obozów i wycieczek połączonych z programem oraz wypoczynku zimowego w czasie ferii dla dzieci z rodzin alkoholowych,
- 4) dożywianie w świetlicach i dostarczanie żywności rodzinom najuboższym,
- 5) współpracę z Powiatowym centrum Pomocy Rodzinie,
- 6) współpraca i udzielenie dofinansowania Stowarzyszeniu Pomocy „Kąg” – Dom Dla Bezdomnych w Dębnie,
- 7) wspomaganie działalności instytucji Kościoła i stowarzyszeń realizujących zadania w zakresie pomocy uzależnionym i ofiarom przemocy.

9. Zadanie podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego będzie realizowane w następujący sposób:

- 1) punkty sprzedaży napojów alkoholowych będą podlegać kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń, prowadzonej przez organ zezwalający, Straż Miejską lub upoważnionych przez Burmistrza członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miłosławiu,
- 2) kontrolę trzeba przeprowadzić w minimum trzyosobowym składzie,
- 3) z przeprowadzonej kontroli Komisja sporządza protokół, który powinien uwzględnić między innymi następujące informacje:
 - a) datę kontroli,
 - b) kto przeprowadził kontrolę,
 - c) miejsce kontroli,
 - d) w czyjej obecności przeprowadzono kontrolę,
 - e) czy oferowany alkohol i jego sprzedaż jest prowadzona zgodnie z wydanym zezwoleniem,
 - f) czy przestrzegane są zasady i warunki korzystania z zezwolenia,
- 4) zespół kontrolujący przedstawia protokół Burmistrzowi w terminie 7 dni od dnia dokonania kontroli,
- 5) dokonywana będzie także kontrola porządku wokół punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (zakaz spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych).

Rozdział III

Warunki realizacji Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na rok 2014

- 10.** Realizatorem Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na rok 2014 jest Urząd Gminy i Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłosławiu.
- 11.** Koordynację przedsięwzięć związanych z realizacją zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zawartych w Programie prowadzi Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 12.** W realizacji Programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uczestniczy Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz jednostki organizacyjne gminy, instytucje, stowarzyszenia i inne podmioty mogące wykonywać zadania Programu.
- 13.** Środki finansowe na realizację zadań określone zostaną przez Radę Miejską w uchwale w sprawie budżetu na 2014 rok; środki te pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a także dotacji, darowizn i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych.
- 14.** Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych realizowany będzie zgodnie z budżetem.
- 15.** Realizatorzy Programu składają Radzie Miejskiej sprawozdanie z jego wykonania w 2013 r. w terminie do końca pierwszego kwartału roku następnego.

Rozdział IV

Zasady wynagradzania Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- 16.** Członkom Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwanej dalej „Komisją”, przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach Komisji obliczane według następujących zasad:
 - 1) za udział w jednym posiedzeniu Komisji przewodniczącemu przysługuje 15%, a pozostałym członkom komisji 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679 z późniejszymi zmianami),
 - 2) za udział w przeprowadzonych kontrolach placówek handlowych każdemu z członków Komisji biorącemu udział w kontroli przysługuje 15 % wynagrodzenia, o którym mowa w pkt 1.
- 17.** Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1, wypłacane jest jeden raz w miesiącu do piętnastego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym odbyły się posiedzenia Komisji, na podstawie wykazu obecności członków Komisji na posiedzeniach.
- 18.** Członkom Komisji przysługują diety oraz zwrot kosztów przejazdów i noclegów z tytułu wyjazdów na szkolenia lub wyjazdów poza teren gminy związanych z zadaniami realizowanymi przez Komisję, odbytych za zgodą Burmistrza Gminy na zasadach

przysługujących pracownikowi z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, przy czym udziału w szkoleniach i wyjazdach nie uważa się za wykonanie zadań wymienionych w ust. 1.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu poprzez umieszczenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Miłosławiu.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY MIEJSKIEJ

/~/inż. Jarosław Sobczak

U Z A S A D N I E N I E

DO UCHWAŁY NR XXXVII/192/13 RADY MIEJSKIEJ W MIŁOŚLAWIU

z dnia 17 grudnia 2013 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla Gminy Miłosław na rok 2014

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Art. 4¹ ust. 2 wymienionej ustawy nakłada na radę gminy obowiązek corocznego uchwalania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, a w art. 4¹ ust. 5 ustawa zobowiązuje radę gminy do określenia w programie zasad wynagradzania członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

W związku z powyższym podjęcie uchwały w zaproponowanym brzmieniu jest uzasadnione.

B U R M I S T R Z

/~/ mgr Zbigniew Skikiewicz